

näkyviin

PIILOTETTU

S.A. Keränen

Näkyviin piilotettu

S. A. KERÄNEN
NÄKYVIIN PILOTETTU

© 2018 Keränen. S. A.

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-0333-5

Kansi: Hanna Rauma

1. luku

”Hjöll, gojrmajr!”

”Anteeksi?”

”Hjöll, gojr majr!”

Okei, hän ei siis ymmärtänyt. Kuten ei sitäkään, miksi tweedtakkiin sonnustautunut tuntematon heppu yhtäkkiä lateli hänelle käsittämätöntä höllynpölyä keskellä käytävää. Tietysti yliopistosta oppi ensimmäisenä sen, että kaikki maailman kummajaiset piileskelivät sen ovien sisäpuolella. Niitä jaksoi kummastella ensimmäisen lukukauden, sitten niihin vähitellen tottui, kunnes eräänä päivänä kummajaiset eivät enää olleet kummajaisia vaan normaaleja ihmisiä, joihin verrattuna ulkomaailma oli sivistymätön ja turmelunut. Tuona samana päivänä huomasi myös muuttuneensa yhdeksi heistä.

Sinä päivänä, kun ei enää ymmärtänyt kummajaisten kieltä, liukasteli huterilla jäillä.

Troy viittasi sivukäytävän ylle ripustettuun opaskylttiin. ”Skandinaavisten kielten laitos on tuolla.”

Tweedtakki seisoj hänen edessään kasvoillaan levein virne, jonka hän oli ihmiskasvoilla koskaan nähnyt, juuri sellainen tietämättömän, maailman murheista vapaan typeryyden hymy. Ukon purukalusto olisi saanut kokeineimmankin hammaslääkärin kyyneliin.

Ehkei tyyppi ymmärtänyt häntä. Ehkä tämä oli ulkomaalainen, joka kuvitteli puhuvansa norjaa.

”Skandinaavisten kielten laitos on tuolla”, Troy toisti, sillä kertaa englanniksi. Tweedtakki nyökkäsi innokkaasti ja jatkoi matkaansa. Troy seurasi hetken tämän menoa ja mietti, pitäisikö huutaa perään, kun häiskä ohitti hänen neuvomansa käytävän, mutta antoi sitten asian olla. Joku muu saisi ohjata tyyppin oikealle raiteelle. Hän myöhästyi kohta palaverista.

Jaoksella oli hiljaista. Muut olivat luultavasti jo kokoushuoneessa. Kävellessään huoneensa ohi Troy loi automaattisilmäyksen suljettuun oveen ja vaimen syyllisyyden pisto tökkäsi häntä. Oli kulunut elinikä siitä, kun hän oli viimeksi nähnyt tuon oven ja sen takana odottavat velvollisuudet. Hirvitti jo valmiiksi. Hän pakotti päänsä suoraan ja jatkoi määrätietoisesti kapoisen

käytävän toiseen päähän. Ajatusta pienempi aistimus häرنäsi. Jokin jaoksella oli muuttunut, mutta hän ei kyennyt osoittamaan muutosta sormella. Aina-kaan se ei ollut käytävän tuuletuksessa. Sama vanhan ja seisoneen ilman tunne lääppi häntä kasvoihin koko matkan kokoushuoneelle. Kukaties se oli vain syyllisyys, joka haisi hänen nenäänsä.

Huoneen ovi oli raollaan ja sisäpuolelta kantoi joutilas puheensorina. Siitä erotti Jochenin ja Alexin. Mortin täytyi myös olla paikalla, sillä kynnyksellä viipyi ruudin ja metallin haju. Troy työnsi oven auki ja astui sisäpuolelle. Hän ei ollut myöhässä oman kellonsa mukaan – eikä näköjään kollegoidensa ilmeidenkään. Kokouspöydästä puuttui hänen lisäksi kaksi muuta.

Mort näki hänet ensimmäisenä, koska ei ollut syventynyt joko juoruiluun tai kokouspaperien plaraamiseen. Aurinkolasien verhoama katse viivähti hänessä ja leuka painui lyhyeen, korrektiin nyökkäykseen. ”Troy.”

”Morten.” Troy vastasi eleeseen ennen kuin etsi paikkansa vanhemman miehen ja Alexin välistä. Jätkä pälisi taas itsekseen. Ehkä kertomus oli osoitettu Jochenille, mutta esimies ei näyttänyt kuulevan. Lattiaa raapiva tuoli katkaisi jaoksen virallisen räpäsedän pulinan ja Alex huomasi hänet ensimmäistä kertaa.

”Oho. Morjens, Troy.”

Troy mutisi vastauksensa Alexille ja käänsi huomionsa Jocheniin, jonka tervehdys oli koruttomuudessaan ennenkuulumaton. Esimies tutki papereitaan sen näköisenä, että lukukauden aloituspalaverissa kuultaisiin muutakin kuin pelkkää sanahelinää. Troy keräsi muistiinpanovälineensä pöydälle ja jäi odottamaan hiljaisuudessa.

”Franka on taas tullut töihin ilman hametta”, Alex tiedotti.

”Ihanko totta?” Troy ei ymmärtänyt, miksi jätkä vaivautui. Hän ei koskaan lähtenyt mukaan tämän juoruiluun.

”Ihanko totta?” Jochenin katse ei kohonnut paperinivaskasta. Alex olisi voinut yhtä hyvin todeta ulkona satavan.

”Kyllä vaan. Kysyin siltä, eikö kukaan pysäyttänyt käytävällä, mutta se uhkasi potkaista minua–”

”Jana tulee”, Troy huomautti.

Alex nipisti huulensa yhteen, kun tummahiuksinen nainen pyyhälsi sisään hengästyneenä, totesi olevansa viimeinen ja sulki kokoushuoneen oven. Pöydän ympärille kokoontunut nelikko nyökkäsi kollegalleen. Jana tupsahti Alexin viereen ja paukautti muistilehtiönsä pöydälle. ”Anteeksi, olenko myöhässä?”

”Ei mitään, ei mitään”, Jochen vastasi hajamielisenä. ”Emme ehtineet aloittaa. No niin, kenen vuoro kirjoittaa muistio?”

Johtajan kysymys kirjoitti huolestuneita katseita. Ihmiset kurkistelivat toisiaan. Kuka oli unohtanut? Mitä he olivat puhuneet viimeisimmässä kokouksessaan?

”Emme sopineet. Toukokuussa ei ollut varmaa, onko koko pulju edes pystyssä syksyllä”, Alex muistutti lopulta.

Jocheniin tuli eloa. Esimies nosti keltaisten Elton John -lasien värittämän katseensa ja katsoi alaistaan kuin tämä olisi loukannut hänen äitiään. ”Totta kai se on pystyssä. Miksei se olisi pystyssä?”

”Sinähän sanoit–”

”En varmasti sanonut!” Jochen jylisi.

”Niin, mutta–” Alex aloitti ennen kuin ymmärsi vaieta. Turha edes yrittää. Kun Jochen päätti, ettei ollut sanonut jotain, silloin tämä ei ollut sanonut. Urputtamalla sai vain päänsä kipeäksi. ”Franka joutaa kirjaamaan”, poika päätti puheenvuoronsa.

Päätellen innokkuudesta, jolla Jana jätti Alexin kommentit huomiotta, hollantilaiselle oli se ja sama, miten hänen serkkuaan kohdeltiin. Mutta naisilla ei ollutkaan muuta yhteistä kuin sukunimi ja muutama geeni.

”Franka näyttää meidän uudelle vahvistuksellemme paikkoja”, Jochen ilmoitti suupielet kireinä. ”Alex kirjoittaa muistion.”

Alex huokaisi keuhkojensa pohjasta. Ilme kertoi, että poika harkitsisi seuraavalla kerralla kahdesti ennen kuin muistuttaisi Jochenia jostain tämän sanomasta, mutta käsi avasi kuuliaisesti kierrelehtiön ja napautti kynään terän. Muutkin alkoivat etsiä muistiinpanovälineitään.

Troy puristi huuliaan vastakkain, kunnes esiinpyrkivä haukotus antoi periksi ja painui takaisin nieluun. Kesäloman jälkeen ensimmäinen kahdeksan aamu oli aina yhtä tuskallinen, varsinkin, kun tiesi, ettei se jäisi ainoaksi. Oli mukava palata töihin ja saada taas jotain tavoitteellista tekemistä päiviinsä, mutta mieluiten hän olisi ilmaantunut yliopistolle vasta puolenpäivän jälkeen. Jollei liki kolmessakymmenessä vuodessa tottunut aikaisiin aamuihin, oli kai sama antaa periksi ja myöntää, ettei evoluutio ollut vielä päivittynyt ajan tasalle. Mort vilkaisi häntä kuin olisi kuullut hänen ajatuksensa, ja Troy nojautui vaistomaisesti pois päin. Toisinaan hänestä tuntui, että jaoksen olisi kannattanut kohdistaa tutkimuksensa työntekijöihin.

”Kaikki ovat paikalla, paitsi Franka ja uusi avustava tutkijamme.”

”Jee, saammeko uuden lattiamopin?”

Jochen jätti Alexin kysymyksen huomiotta. Poika intoili ennen aikojaan. Tämän heikoin asema heidän tutkimusyhteisössään ei johtunut vähäisistä ikävuosista tai lyhyestä palvelusajasta. Alex vain oli kömpelö, huolimaton, hajamielinen ja sanalla sanoen täysi typerys – tai jollei ollut, niin olipahan huijannut perusteellisesti koko jaosta.

”Mihin huoneeseen se sijoitetaan?” Jana esitti asiaankuuluvan kysymyksen. Pikkuruisella tutkijajoukolla oli käytössä vain pikkuruiset tilat. He olivat jo joutuneet uhraamaan yhden toimistohuoneista kopiointitarkoituksiin, kun Franka valitti, että jatkuva rynkytys ja ovesta ramppaavat tutkijanketaleet häiritsivät hänen työntekoaan. Tai netissä surffailua, miksi sitä ikinä halusi kutsua.

”Olettais, että minun huoneeseeni”, Alex vastasi ja onnistui huonosti kätkemään katkeruutensa. ”Ainakin sinne oli ilmestynyt uusi pöytä ja minun omani oli työnnetty takaseinälle.”

”Sinun huoneessasi on puolet enemmän neliöitä kuin muissa”, Jochen selvensi. ”Onko muilla kysyttävää? Esittelen kyllä Renén teille, mutta nyt palaisin mieluusti aiheeseen.”

”Mihin se on erikoistunut?” poika jatkoi uteluaan. Kukaan muu kuin Jochen ei osoittanut paheksuntaansa keskeytyksiä kohtaan. Uusi tyyppi kiinnost. Henkilökunta oli sentään pysynyt muuttumattomana viimeiset kaksi vuotta.

”Mistäs minä tietäisin? Kysykää siltä itseltään.”

Jos he olisivat istuneet käytävää edempänä, johtajan tärskäytys olisi herättänyt kummastusta. Tällä käytävällä se oli täysin järkeenkäypä. Sen kerran, kun joku pätevä haki heille töihin, punainen matto kaivettiin kome-rosta ja soittokunta tilattiin kajauttamaan tervetulofanfaari. Erikoistumisesta viis, jos papereissa oli vähintään kuusikymmentä opintopistettä parapsykologiaa. Niin alas Jochen ei sentään ollut vajonnut, että olisi alkanut palkata harrastelijoita. Alexin akateemisuudesta ei ollut takuita, mutta tämä ei tehnyt kukaan jaoksella mitään tutkintoa vaativaa. Huhu kertoi, että poika oli ollut töissä rakennustyömaalla, mistä Jochen oli hänet eräänä aamuna ohikulkiessaan bongannut. Juorun puolesta puhui esimiehen mieltymys blondeihin ja sitä vastaan Alexin höyhensarjalaisen kroppa. Täytyi myös muistaa, että poika oli ääliö, muttei niin ääliö, ettei olisi osannut verrata eri alojen kuukausituloja. Raksamies tienasi osa-aikaisenaikin enemmän kuin

humanistis-luonnontieteellisen yliopiston parapsykologian jaoksen hanslantekari.

Viesti meni perille. Kukaan ei kysynyt enempää. Luultavasti Jochen tiesi tulokkaan erikoisalalan ja halusi vain jatkaa omista aiheistaan. Keltaisten lasien verhoamat silmät mulkoilivat heitä varoittavasti ennen kuin tekivät täyskäännöksen ja syttyivät loistamaan intomielistä valoa. ”Aloitetaan sitten, mutta tärkeimmät asiat ensin. Miten kesäloma meni?”

”Siinähan se.”

”Ihan ookoo.”

”Ihan mukavas—”

”Me olimme Super Paradisella kolme viikkoa”, Jochen keskeytti. ”Mahtavat ilmat! Lämmintä yli kolmekymmentä astetta joka päivä. Harmi vain, että heterotkin ovat löytäneet nudistirannan.”

”Merkitäänkö tämä pöytäkirjaan?” Alex mutisi.

”Viime vuonna siellä sai olla rauhassa, eikä niitä nyt niin paljon ollut, en minä sillä sano, mutta kun heterot tosiaan ovat vallanneet kaikki muutkin rannat. Minusta olisi vain kohtuullista, jos yksi maailmassa olisi edes yksi saari, joka on omistettu pelkästään miespareille.”

Paatoksen jatkuessa ja muuttuessa yksityiskohtaisemmaksi Janan poskille kohosi läpikuultava punaisen harso. Mort yskähti ja katse painui syvemmälle aurinkolasien taakse. Alex teeskenteli pahoinvoivaa. Troy mietti, huomaisiko Jochen, jos hän repisi paitansa helman ja tunkisi kankaanpalat korviinsa. Kun esimies pääsi kertomuksessaan kohtaan, missä hän, hänen partnerinsa Tim Albrecht ja lauma muita nudistirantaturisteja olivat päättäneet tehdä yllätysiskun paikalliseen karaokeklubiin, Mort yskäisi uudelleen, tällä kertaa merkitsevämmin. Jochen vaiken, silmät jäivät räpyttelemään hämmästyneenä.

”Oho, taisin vähän innostua. Joka tapauksessa mukava reissu.” Jochen raapi niskaansa ja kohdisti huomionsa taas työntekijöihinsä. Alex käänsi viime tingassa muistilehtiönsä sivua, mihin oli ilmestynyt esimiehen kertomusta kuvaava tikku-ukkopiiirros. ”Se lomailusta. Oliko jollakulla vielä muuta ennen kuin varsinainen kokous alkaa?”

Jochen sai osakseen kieltävää mutinaa ja päänpudistuksia. Kollegat eivät varsinaisesti arvostaneet yksityiskohtaisia tarinoita Kyproksen saarilla lomailevista turkkilaisista karvakomistuksista.

”Mennään sitten asiaan”, Jochen aloitti reippaasti ja kynät palasivat osantottajien käteen. ”Aijoo, tuli vielä mieleen...”

Kynät laskeutuivat.

Jochenin keltaiset lasit suuntautuivat Troyhin. ”Onneksi olkoon.”

”Hmm?” Troy havahtui.

”Onneksi olkoon”, Jochen toisti, ja Jana ja Alex yhtyivät toivotukseen. Jopa Mort nyökkäsi ja murahti hyväksyvästi.

Troy kurkisteli työkavereitaan. Hän tiesi ainoastaan yhden syyn, minkä vuoksi onnittelut tulivat kysymykseen, muttei ollut kertonut sitä kenellekään paikallaolijoista. Oliko hän unohtanut syntymä- tai nimipäivänsä? Ei, hänen nimeään ei löytynyt kalenterista, eikä hän täyttänyt vuosia ennen joulukuuta. Jochenin ja Janan ällöttävän hempeästä ilmeestä päätellen kollegat tiesivät kuin tiesivätkin.

”Öö, kiitos.” Kai. Mistä helkutista työkaverit olivat kuulleet? Oliko heillä siivouskomerossa viimeisimpiä juoruja pulppuava suihkulähde? Jos oli, hän olisi erittäin mielellään tutustunut siihen. Senkin kerran, kun hän oli vahingossa maksanut aulakahvilassa ostoksensa Tanskan kruunuilla, Jochen oli tiennyt mokasta ennen kassaneitiä. Oliko hän itse epähuomiossa, silmitörmässä alkusäikähdyksessään mennyt möläyttämään? Hän muisti kerto-neensa vain äidilleen ja Olalle. Entäs Freja? Tämä ei tuntenut hänen kollegoitaan, mutta... Tai sitten rouva Andersen oli soittanut ja juorunnut Jochenille. Freja ei ehkä uskonut sellaista äidistään, vanha harppu kielsi kaiken, mutta kenellä muullakaan olisi motiivia – tai pokkaa – soittaa Troyn pomolle ja käskeä erottamaan hänet? Ei sillä, että Troy olisi pelännyt potkuja, mutta hän oli silti ollut huojentunut, että Jochen oli kuitannut keho-tuksen makealla naurulla. Tässä hommassa tottui kyseenalaisiin puheluihin.

Rouva Andersenin soitto vaikutti todennäköisimmältä vaihtoehdolta, mutta parempi kysyä kuin spekuloida yökaudet ja syyttää sokeasti lähipiiriä. ”Mistä te kuulitte?”

”Franka näki teidät kaupungilla pari viikkoa sitten”, Jochen selitti. Jana painui aavistuksen kumaraan.

Olisi saanut jättää näkemättä, vaikka toisaalta oli huojentavaa, että kaikki tiesivät, eikä hänen tarvinnut sietää yllätyksen tuomaa tunnekuohua. Onnit-telut eivät olleet ylitsevuotavia. Muut olivat tienneet niin kauan, että juttu oli menettänyt mehevyytensä. Troyn silmissä se tuskin menettäisi koskaan shokeeraavuuttaan, vaikka hän oli ollut huomaavinaan, ettei ollut parin viime viikon kuluessa miettinyt juttua joka sekunti. Kun hän vain olisi voinut hyväksyä, antaa asian muuttua osaksi päiväjärjestystään ja lakata heräämästä aamuneljän aikaan lakanat hiestä märkinä. Viimeisimmän

kohtauksen jälkeen Freja oli ehdottanut, että hän ottaisi unilääkettä. Troy olisi melkein voinut hyväksyä ehdotuksen, jollei olisi tiennyt, että sellaiset tropit vetivät hänet työkyvyttömäksi. Hän toivoi kovasti, ettei puhunut unissaan. Frejalla oli itsensä kanssa tarpeeksi tekemistä. Tämä ei tarvinnut hänen ahdistuskohtauksiaan uudeksi painolastiksi.

Miesvoittoisessa työyhteisössä oli se hyvä puoli, ettei kukaan intoutunut kyselemään enempää. Franka tosin saattaisi yrittää kuulustella häntä, joten täytyisi vain pysyä poissa tämän silmistä muutama tunti. Jochen katsoi velvollisuutensa hoidetuksi ja aloitti vihdoinkin työasioista. ”Meillä on siis uusi työntekijä. Tutkimusapulainen, mutta kyllä hänet voi hätätilassa viskata luentosalin eteen.”

Vai hätätilassa. Sen ihmeen kun näkisi, että heidän kurseilleen olisi tungosta. Jochen puhui mielellään luentosaleista ja auditorioista, vaikka todellisuudessa kaikki heidän kurssinsa pidettiin alle 30 hengen luokahuoneissa.

Puolta tuntia myöhemmin kokous oli ohi ja osanottajat maleksivat työhuoneisiinsa lukuun ottamatta Jochenia ja Mortia, jotka jäivät pitämään johtokunnan oman palaverin. Kenenkään työnkuva ei ollut kokenut suuria muuttoksia, mutta lopullinen järjestys tulisi vasta, kun kurseille ilmoittautuminen päättyisi. Jana ja Mort hoitaisivat pääosan opetuksesta, Troy täydentäisi sitä ja Alexin päätyönä olisi edelleen kopiokoneen huoltaminen. Opetuksen ohella heidän tärkein hommansa oli tuoreen tutkimuskohteen etsiminen, ja siihen Jochen toivoi uudella rekrytoinnillaan olevan ideoita. Psykologian laitoksen johtokunnan mukaan heidän jaoksensa tuotti liian vähän tutkimusta (valmistuneista kandeista ei kannattanut edes aloittaa), ja asiaan vaadittiin korjausta tulevan lukuvuoden kuluessa. Uhkaus oli sama kuin joka ainoa syksy, mutta tällä kertaa psykologian laitoksen johtaja oli kuulostanut pikemminkin syyttävältä kuin myötätuntoiselta. Heidän tieteenhaaransa oli vaikea löytää tutkimuskohdetta, joka kelpasi monitieteellisiin julkaisuihin, joten Jochen oli vedonnut henkilökuntaansa keltaiset lasit epätoivosta kimmeltäen. Tulosta olisi saatava tai kukaan ei taannut, näkisikö jaos seuraavaa syksyä. Tällä kertaa päättäjät olivat tosissaan. Alexin oli selvästi tehnyt mieli muistuttaa kokouksen alussa käydyistä sanaharkasta, mutta poika oli ymmärtänyt pitää kielensä kurissa.

Eräs heidän jaoksensa erityispiirteistä oli se, että työntekijät kieltäytyivät masentumasta niskaansa hönkivästä uhasta. Totta oli, että valitusvirsi oli kuultu joka ainoa syksy ja kevät vuodesta 2003 lähtien, joten siinä mielessä se alkoi menettää tehonsa. Ensikuulemalla se oli säikäyttänyt, mutta

leppoisa ilmapiiri oli palannut tuota pikaa. Troy ei nähnyt itseään erityisen hilpeänä, eikä Mortia voinut parhaalla tahdollakaan kutsua huumorintajuiseksi, mutta loput jaoksen henkilökunnasta, Franka ja Alex etunenässä, pitivät työympäristön pirteänä ja leikkimielisenä. Vaikkei aina muistanut saati sitten osoittanut sitä, Troy oli kuullut tarpeeksi psykologian laitoksen tiukkapipoisista proffista osatakseen arvostaa omia olosuhteitaan.

Jochen ei ollut puuttunut hänen tutkimuskohteeseensa, mikä kaiketi tarkoitti, ettei sitä ollut vielä hyllytetty. Hyvässä lykyssä hän saisi sen valmiiksi jouluun mennessä. Troy ei halunnut vetää kotiinpäin, mutta hän epäili, että väitöskirja selväaistimisesta otettaisiin akateemisessa maailmassa vastaan paremmin kuin 2000-luvun okkultismi tai Norjan poltergeist-ilmiöt.

Hän ujutti avaimen lukkoon ja työnsi huoneensa oven auki. Tavarat olivat niillä paikoillaan, mihin hän oli ne jättänyt kesäkuun alussa. Kirjoja, kansioita, papereita, nitoja, rei'ittäjä, klemmareita ja kyniä. Tietokoneen näytön kyljessä komeili muutama neonvihreä muistilappu. Vanhaa asiaa. Hän nykäisi ne irti ja ryttäsi roskikseen ennen kuin istuutui työtuolilleen ja painoi käynnistysnappulaa. Kone avautui hitaasti, raksutti ja puhisi ja halusi hänen hyväksyvän uudet asetukset. Virustorjunta löysi noin sata uutta päivitystä. Troy hieroi otsaansa ja katseli mietteliäänä sälekaihtimien välistä sarastavaa aamupäivää. Pitäisi jotenkin saada aivot taas työtaajuudelle. Loma oli tuonut mukanaan niin suuria mullistuksia, ettei hän ollut ehtinyt pohtia tutkimustaan. Olisi kannattanut varmaan käydä moikkaamassa Frankaa ja kurkistaa samalla, miltä uusi tutkija näytti, mutta hän ei uskonut kestävänsä vielä hollantilaisnaisen uteluja tai hehkutusta.

Puhelin rämähti soimaan ja kiskaisi hänet valveille. Hengähtäen Troy nosti kuulokkeen. ”Parapsykologian jaos, Troy Christensen.”

Toisessa päässä oli hiljaista niin kauan, että hän oli heittää luurin kannattimilleen, mutta sitten arka naisen ääni piipitti: ”Hoidatteko te kummitelutapauksia? Meidän talossamme taitaa olla jonkinlainen henki.”

Voi pojat, tästä se alkaisi.

”Me olemme tutkimusyhteisö.” *Me teemme tiedettä.* ”Suosittelen teitä kääntymään jonkun meedion puoleen.”

Uusi hiljaisuus. ”Mutta eivätkö ne ole jotain huijareita?”

Ovat, tietenkin.

”Tai papin.” Tosin Troy ei tiennyt, löytyikö maasta enää ainuttakaan manauksia tarjoavaa kirkonmiestä.

”Ei meillä kukaan riivattu ole. Tavarat vain vaihtavat itsekseen paikkaa”, nainen sopersi häkeltyneenä, ja Troy heltyi.

”Kuulkaa, tämä ei ole aivan minun alaani. Käännän teidät Jana Willemsille. Hän on tutkinut jonkin verran kummitteluksi nimitettyjä ilmiöitä. En lupaa, että hän voi auttaa, mutta keskustelkaa itse hänen kanssaan.” Troy ohjasi soittajan odottavalle linjalle ja näppäili Janan sisäisen numeron. ”Hei, Jana. Taas yksi kummittelutapaus.”

”Upeaa.” Hänen päänsisäinen elokuvateatterinsa vyörytti valkokankaalle Janan epätoivoon vääntyvät kasvot. ”Okei, minä hoidan tämän. Kiitos.”

”Pahoittelen”, Troy sanoi ja odotti, että soittaja oli turvallisesti Janan käsissä, ennen kuin laski luurin. Jouduttiinkohan missään muussa yksikössä vastaamaan yhtä arveluttaviin puheluihin? Freja oli kertonut heidän saavan toisinaan nimettömiä kyselyjä, joista arvasi heti asiakkaan olevan seka-käyttäjä, mutta useimmat tapauksista olivat pikemminkin surullisia kuin niitä, joista rupateltiin värikkäästi kahvipöydässä.

Frejasta puheen ollen... Troy etsi kännykkänsä ja tarkisti sen tilanteen. Kapula oli jäänyt äänettömälle kokouksesta, ja hän käänsi tilan yleiseksi. Ei viestejä, ei puheluita. Freja oli valittanut pahoinvointia aamulla. Valittanut eli lukinnut kylppärioven, jättänyt hänet ulkopuolelle ja kieltäytynyt raporttoimasta tapahtumasarjan jatkoa. Troy oli odottanut enemmän tai vähemmän kärsivällisesti, kunnes hänen oli ollut pakko lähteä töihin jo siitä syystä, että oli kusta housuihinsa. Teki mieli kysäistä Frejan vointia, mutta hän ei tiennyt yhtään, millä tuulella tämä oli. Jos vain laittaisi tekstarin, jonka nainen voisi jättää huomiotta, jos koko maailma edelleen hehkui veren-punaista. Onneksi tämä ei ollut sitä tyyppiä, joka yritti tikusta repimällä kehittää riidan.

’Alkoiko se kylppäriin lukko toimia?’

Troy tuijotti näyttöön ilmestyneitä sanoja hölmistyneenä ja paineli kiivaasti Peruuta-nappia. Mikä pimeä puoli hänen mieltään oli suoltanut ne? Freja ottaisi viestin kettuiluna eikä huolestuneena kysymyksenä. Hän tekstasi tilalle neutraalin *’Mikä meno?’*, lähetti sen ja laski puhelimen pöydälle. Vastausta ei välttämättä kuuluisi aivan heti. Hän odotti siitä huolimatta muutaman minuutin, mutta joutui lopulta kääntämään silmänsä tietokoneeseen, joka oli saanut päivityksensä päätökseen ja vaati uudelleen-käynnistystä. Pakko kai ruveta töihin. Vielä, kun muistaisi, mihin hän oli kesän alussa jäänyt.

Kahden tunnin selvityksien jälkeen Troy alkoi olla kypsä painumaan takaisin lomalle. Aamupäivän intensiivisen tuherruksen jälkeen hän oli vasta perillä kenttätönsä kulusta ja muisti, miksi Mort oli joskus sanonut tutkimuksen olevan kuin romaanikäsitelmä. Touhun piti olla intensiivistä. Tauot eivät saaneet kestää kahta päivää pidempään tai ote herpaantui. Kolmen kuukauden tauon aikana hän oli unohtanut puolet käyttämästään lähdekirjallisuudesta, tekstin seassa vilisi merkintöjä, joiden tarkoitusperää hän saattoi vain arvailla, ja koko tutkimuksen tekemisen motiivikin oli hukkunut suurempien asioiden astuessa kuvioon. Hänen pitäisi käydä uudelleen läpi tutkimusmateriaalinsa ja muutama alan perusteos, jotta tuntuma palaisi.

Näytöllä värisävään tekstiin keskittyminen oli mahdotonta. Tiedostoa piti koko ajan kelata ylös tai alas, eikä hän muistanut enää hetken päästä, missä oli jonkin viittauksen nähnyt. Paperiversioon olisi helpompaa tehdä korjauksia. Hän klikkasi tiedoston tulostukseen, vilkaisi vielä kerran kännykkäänsä ja nousi tuoliltaan. Nyt voisi olla sopiva väli käydä vaihtamassa Frankan kanssa sanan. Itse asiassa oli ihme, ettei tämä ollut vielä törmännyt hänen huoneeseensa räikeissä kankaanpalasissa säihkyen ja kultaiset pikkuletit heiluen. Uuden työntekijän opastaminen taisi pitää kiireisenä.

Odotustilassa aivan hänen toimistonsa ulkopuolella istui joku opiskelijan näköinen. Poika vilkaisi häntä, minkä jälkeen katse palasi vastapäisen toimiston suljettuun oveen. Tyyppi näytti tietävän, millä asioilla liikkui, joten Troy sivuutti tämän. Piti ilmoittaa Frankalle, että toimistoon oli jonottajia.

Käytävässä haisi erikoiselle. Troy hiljensi askeleitaan ja vetäisi kunnolla ilmaa sieraimiinsa. Tuoksu oli niin vaimea, ettei hän saanut siitä otetta, mutta... ei kai Ola ollut käymässä heidän jaoksellaan? Hän kurkisti taakseen, silmäili lasioven takana avautuvaa pääkäytävää, joka oli autio kuin koulurakennus kesäkuussa. Odotustilan sohvalla kököttävä poika jätti oven tuijottelun, kun Troyn käytös ylitti kiinnostuskynnyksen, ja hän pakottaui oikaisemaan niskansa. Jos Ola olisi ollut yliopistolla, tämä olisi tullut ensimmäisenä hänen juttusilleen. Sitä paitsi ei tuoksu ei ollut aivan Olaa. Siinä oli samantapainen vivahde, mutta samalla vieras. Olkoon. Troy päästi keuhkonsa tyhjenemään ja jatkoi toimistosta seuraavaan kopiohuoneeseen, missä kopiokone-tulostin-yhdistelmä juuri sylki paperia. Rakkine piti melkoista meteliä. Ei ihme, että Franka oli valittanut.

Hän vilkaisi ohimennen, oliko kopiohuoneen ja toimiston erottava ovi raollaan. Olihan se, mutta Frankaa ei näkynyt pöytänsä takana. Kello oli melkein yksitoista. Ehkä tämä oli poikennut ruokatauolle. Hän keräsi

tulostusalustalta paperinsa ja plarasi niitä. Viisikymmentäkaksi liuskaa, joiden kirjoittamisesta hänellä oli vain huteria muistikuvia. Kolmen kuukauden tauko muka – pikemminkin kolmen vuoden. Ensi alkuun hän lukisi tekstin, tuhrisi sen punakynällä ja etsisi työpöytänsä varjostavista kirjapinoista käytetyimmät lähteet. Tutkimussuunnitelmakin oli jossain. Hän muisti elävästi tallentaneensa sen työkoneelleen. Vai oliko se sittenkin ollut kotikone? Tai kenties muistitikku?

Hitto, hän oli kuutamolla. Kopiokone alkoi tulostaa uutta dokumenttia. Troy tasasi nivaskan reunat pöytää vasten ja kääntyi palatakseen toimistoonsa.

Hajuärsyke ehti aivoihin ennen näköhavaintoa. Se jännitti hänen lihaksensa, notkautti hänen selkärankansa tikkusuoraksi ja nosti hänen niskanahkansa untuvaiset hiukset pystyyn. Hänen silmänsä lukittuivat kopiohuoneen ovelle ilmestyneen henkilön kanssa, ja vaikei nähnyt, hän tiesi, että toisen pupillit supistuivat juuri voimakkaasti. Hänen omansa tekivät saman tempun. Veri hänen suonissaan vaihtoi suuntaa, humahti lähelle kiehumispistettä, ja hänen oli käytettävä kaikki tahdonvoimansa, jottei hän olisi singahtanut huoneen toiselle laidalle ja suoraan tulijan kurkkuun.

Vieraalla oli tuhkanharmaa, sotkuinen kuontalo. Troy tunnisti siitä heti epäonnistuneet yritykset taltuttaa karkea ja itsepäinen hiuslaatu. Silmät olivat punertavat, melkein samanlaiset kuin Olalla, mutta sävy oli astetta lähempänä karminia. Tämä yksilö kuului ehdottomasti huomionherättäjiin; hän näki sen paitsi omin silmin, myös tavasta, jolla häiskän viereen aineellistunut Franka loi tähän ihailevia silmäyksiä. Troy oli onnekas siinä suhteessa, etteivät hänen värinsä olleet yhtä voimakkaat ja ne sointuivat paremmin pohjoismaiseen ihmiseen. Hänellä ei Olan tavoin ollut kiinnostusta hyödyntää joka suunnasta pärskyvää huomiota.

Hän tiedosti tuijottavansa. Hän tiedosti tulijan tiedostavan, että hän tuijotti. Ja hän tiedosti Frankan vaihtavan kohdetta, tuijottavan, ei tulijaa vaan häntä, koska tämä oli huomannut hänen tuijotuksensa, hänen jäykistyneen olemuksensa ja... kumpusiko tuo matala, värisevä basso hänen kurkustaan?

Tulija, poika – koska poikahan tuo vasta oli, Alexin ikäluokkaa – ei nähnyt ketään muuta kuin hänet. Punainen katse oli niitattu häneen. Troy haistoi ensimmäisen aallon hiekeä ja adrenaliinia. Jos kopiokone ei olisi rouskuttanut, hän olisi kuullut sydämen raivokkaan jyskeen. Jos hiukset eivät olisi varjostaneet kasvoja, hän olisi nähnyt pulssin sykkivän valkoisissa

ohimoissa. Jokainen havainton sai hänen oman kehonsa vastaamaan, yritti tönäistä hänen mieltään sille alueelle, johon hänellä oli vähiten valtaa.

Poika suoristi ryhtinsä vain painuakseen seuraavalla kellonlyömällä kasaan, katse putosi lattiaan... ja Troy rentoutui noin 180 astetta, mikä tarkoitti, että hänen silmänsä eivät enää yrittäneet pulpahtaa kuopistaan, hänen selkärankaansa ei ollut seivästetty rautakankeen, ainoastaan koivunuorikkoon, ja hänen ylähuulensa oli laskeutunut takaisin alemman seuraksi. Saattoi jopa olla, ettei hän enää murissut (luoja, kuinka hän toivoi, että ääni oli kuulunut vain hänen päänsä sisässä, vaikka Frankan hölmistynyt ilme toittoti päinvastaista).

”Troy?” Frankan arka kysymys rikkoi hänen ja tulijan välille syntyneen jännitteen. Ei, ei rikkonut, mutta lievensi sitä. Troy väänsi silmänsä naiseen vain nähdäkseen kasvoilla säikähdyistä. Ei mikään ihme, hänellä oli tasaisen ja hiljaisen miehen maine. Franka ei voinut mitenkään olla valmistautunut siihen, että hänen työkaverinsa äkkiä...

...murisisi?

Adrenaliinipilvi hälveni sen verran, että hän kuuli sihteerin esittelevän hänet punasilmäiselle pojalle. ”...Troy Christensen, eräs tutkijoistamme, opettaa myös...”

Troy näki ylähuulen nykivän, punaiset silmät kohosivat ja hänen vireys-tilansa kiepsahti takaisin noususuuntaan. Tulijan hartiat kohoilivat silminnähdessä, lihakset värisivät ja Troyn keho vastasi, pingotti lihakset, juovutti hänet adrenaliinilla. Hän kiitti onneaan, jumalaansa, äitiään, ketä tai mitä tahansa, että Franka oli heidän välissään, koska muuten hän olisi saattanut tuomita työpaikkansa giljotiiniin.

”Troy, tässä on meidän uusi apulaistutkijamme, René Vindenes”, naisen ääni värisi, mutta Troy ei ollut enää varma, johtuiko se järkytyksestä vai innostuksesta. Franka oli tarpeeksi omituinen villiintyäkseen konfliktista työpaikalla. Alex oli muuten erehtynyt. Frankalla oli hame, joskin hyvin pienenpuoleinen. Heidän uusi vahvistuksensa vilkaisi Frankaa kuin tämä olisi ollut erityisen ärsyttävä ja sitkeä paarma – vilkaisi, eli silmät viivähtivät naisessa sekunnin murto-osan ja palasivat Troyhin. Pojallakin tuntui olevan pahoja vaikeuksia jättää toinen vartioimatta.

Frankan katse seilasi heidän välillään, tiedusteli, eivätkö he aikoneet kätellä. Vieras toipui ensimmäisenä, ehkä siksi, että joukon vihreimpänä oli altavastajaan asemassa, ehkä siksi, että tämän kiihtymys oli helpommin hallittavissa. Hyvä oli, että toipui, koska Troy ei olisi ikinä saanut itseään

"...alkaneet levittää tarinaa omasta lajistaan yksinkertaisena ja rumana, sellaisena kuin se nykyään kansanperinteessä esiintyy, ja kun tarina vähitellen muuttui vallitsevaksi käsitykseksi, ne pystyivät liikkumaan vapaammin ja jopa ihmisten keskuudessa, koska ihminen ei enää tunnistanut niitä."

Troy palaa kesäloman jälkeen työpaikalleen yliopistolle ja joutuu ensitöikseen toteamaan, että heidän piskuiselle jaokselleen on ilmaantunut uusi työntekijä. Eikä vain kuka tahansa kaduntallaaja vaan yksi niistä, joita hän kutsuu kaltaisikseen. Mutta miksei tulokas suostu käyttäytymään kuten heikäläisiltä vaaditaan vaan pyrkii aiheuttamaan jatkuvasti uusia yhteentörmäyksiä?

René on juuri aloittanut avustavana tutkijana parapsykologian jaoksella, jonne tunnetusti kerääntyy koko tiedemaailman omituisin edustus. Hän ei vain ole varautunut siihen, että eräs jaoksen työntekijöistä nappaa hänet välittömästi silmätikukseen. Vielä vähemmän hän on varautunut siihen, että uudesta työstä käynnistyy tapahtumasarja, joka lopulta romuttaa hänen maailmankuvansa.

Näkyviin piilotettu on Gummeruksen suuren romaanikilpailun (2013) semifinalisti. Siinä yhdistyvät maaginen realismi, pohjoinen mytologia sekä sateenkaariteemat.

Kansi: Hanna Rauma